

Oponentský posudek habilitační práce

Autor práce: Ing. Ingrid Karandušovská, Ph.D.

Název práce: Analýza faktorov ovplyvňujúcich tvorbu amoniaku a skleníkových plynov v ustajňovacích objektoch.

Obor habilitace: 5.2.46 „Poľnohospodarska a lesnicka technika“

Oponent: prof. Ing. Radomír Adamovský, DrSc.

ČZU v Praze, Technická fakulta, Katedra mechaniky a strojnictví

Posudek habilitační práce jsem vypracoval na základě jmenování děkanem Technické fakulty Slovenské poľnohospodárskej univerzity v Nitre, prof. Ing. Zdenko Tkáčem, Ph.D., ze dne 5.1.2015.

Habilitační práce, předložená ve formě souboru publikovaných prací doplněných komentářem, obsahuje 167 stran. Je rozdělena do 3 tematických celků. Autorka se věnuje analýze, ověřování a vyhodnocení produkce amoniaku a skleníkových plynů v objektech pro chov drůbeže, dojníc a prasat. Sleduje závislosti teploty stájového vzduchu, vlhkosti podestýlky, ploch znečištěných výkaly, frekvence odstraňování výkalů na produkci amoniaku a dalších plynů. Výsledkem je ucelené dílo, které postihuje problematiku ve velké šíři. Autorka tak splňuje požadavky kladené na habilitační práce.

1. Aktuálnosť tématu habilitační práce.

Intenzivní chov hospodářských zvířat je dominantním zdrojem emisí amoniaku. Rovněž je potenciálním zdrojem emisí dalších plynů zvyšujících skleníkový efekt a oslabujících ozónovou vrstvu, způsobujících zápach, zvyšování kyselosti prostředí, obohacování prostředí živinami.

Považuji tedy sledování a analýzu produkce škodlivin v intenzivních chovech hospodářských zvířat, jehož cílem je omezení jejich produkce, za velmi aktuální téma habilitační práce.

2. Splnění cílů.

Dílní cíle řešení jsou definovány v konkrétních publikacích dokumentujících tematický celek. Tyto byly splněny v celé šíři. Z hlediska formálního i hlediska větší přehlednosti by textu prospěla specifikace obecných, širších cílů v komentářích jednotlivých tematických celků.

3. *Použité metody.*

Autorka vychází z podrobných analýz literárních poznatků a znalostí současného stavu řešení problematiky v zemědělské praxi. Při řešení využívá standardní i moderní metody zahrnující teoretické analýzy, provozní experimenty, statistická vyhodnocení (citlivostní analýzy). Produkce škodlivin nejen monitoruje, ale analyzuje jejich vliv na okolní prostředí, welfare a zdravotní stav zvířat. Důležité je zde i kvalitní přístrojové zázemí katedry, které autorce umožnilo realizovat měření na profesionálně vysoké úrovni.

4. *Přínosy práce.*

Předložená práce přináší poznatky využitelné v zemědělské praxi při řízení kvality prostředí ve stájích, konstrukci stavebních prvků a provozu technologických linek. Doporučení vycházející z provozních experimentů, podpořených analýzami literárních poznatků, dávají reálnou možnost snížit produkce emisí v intenzivních chovech hospodářských zvířat.

K rozvoji vědního oboru přispívají a inspirací pro další výzkum jsou zejména poznatky týkající se vlivu teploty a vlhkosti stájového vzduchu, intenzity větrání, teploty a vlhkosti podestýlky, hustoty zvířat, velikosti emitujících povrchů i druhu krmiva na produkci amoniaku a skleníkových plynů.

5. *Dotazy a připomínky.*

- Autorka uvádí na str. 144 a dalších, že v zimním období jsou ve stájích zvýšené koncentrace emisí, zejména oxidu uhličitého a amoniaku, které nelze snížit vyšší intenzitou větrání z důvodu snížení teploty vzduchu ve stáji. Jaký má autorka názor na řešení tohoto dilema využitím výměníků pro zpětné získávání tepla z větracího vzduchu?
- Z tab. 4, str. 149 vyplývá, že nejvyšší koncentrace všech sledovaných plynů byly zaznamenány v I. dekádě chovného cyklu. V dalších dekádách koncentrace klesly. Autorka logicky vysvětluje mimořádně vysokou koncentraci oxidu uhličitého přímým spalováním plynu ve stáji. Jak si však vysvětluje vysoké koncentrace ostatních plynů?
- Je reálné předpokládat, a autorka to také v závěru práce konstatuje, že stupňující se požadavky na snižování emisí mohou vést ke změnám provozních technologií ve stájích. Mohla by autorka uvést nějaké příklady změny chovné technologie vyplývající z požadavků snížení produkce emisí.

6. Závěrečné stanovisko.

Předložená habilitační práce je zpracována na odpovídající vědecké i didaktické úrovni. Problematiku produkce amoniaku a skleníkových plynů ve stájových objektech postihuje komplexně ve velké šíři. Je přínosem pro zemědělskou praxi a rovněž přispívá k rozvoji vědního oboru. Výsledky práce inspirují další výzkum.

Doporučuji proto, aby paní Ing. Ingrid Karandušovské, Ph.D. byla, na základě úspěšné obhajoby předložené práce a habilitačního řízení, udělena vědecko-pedagogická hodnost „docent“ v oboru 5.2.46 „Poľnohospodarska a lesnická technika“.

V Kralupech nad Vltavou 13. 1. 2015

prof. Ing. Radomír Adamovský, DrSc.